

REFERENCIAS

- AMOREUX, P.J., 1789. *Notice des insectes de la France, réputés venimeux, tirée des écrits des naturalistes, des médecins, et de l'observation*. M. Amoreux, fils, Paris.
- BUCHERL, W., 1971. Classification, biology and venom extraction of scorpions. In: *Venomous animals and their venoms*: 317-348 (Bucherl, W., Ed.) Academic Press, New York-London.
- DANNI, T., DARDENNE, M. & LOURENÇO, W., 1976. Morphologie et histologie de la glande à venin de *Tityus trivitatus charreyroni*, Vellard (1932). *Rev.*

- Brasil, Biol.*, 36(2): 297-303.
- JOYEUX-LAFFUIE, M.J., 1882. Sur l'appareil venimeux et le venin du Scorpion (*Sc. occitanus*). *C.R. Acad. Sci., Paris*, 95: 733-869.
- KOOROR, J., 1973. Étude histochimique des glandes à venin des Buthidae (Arachnida; Scorpiones). *Ann. Sc. nat. Zool. Biol. anim.*, 15(2): 201-220.
- PAWLOWSKY, E.N., 1924. Studies on the organization and development of scorpions. *Quart. J. Micro. Sci.*, 68: 615-640.
- ROSIN, R., 1965. A new type of poison gland found in the scorpion *Nebo hierichonticus* (E. Sim.). *Rev. Parasit.*, 26: 111-122.

Monzón, F.J. & Blasco, R.M., 1989. Histología del telson del escorpión *Buthus occitanus* Amoreux (1789) de primer estadio (Scorpiones, Buthidae). *Misc. Zool.*, 13: 187-189.

(Rebut: 21 IV 89)

Francisco José Monzón & Rosa María Blasco, Avda. Tenor Fleta 115-117 2.º I., E.I., 50008 Zaragoza, España.

CITACIONS D'HETERÒPTERS DE LA REPÚBLICA DE COREA

J. RIBES

La fauna heteropterològica coreana, ha estat ben estudiada en les dues publicacions bàsiques de JOSIFOV & KERZHNER (1972, 1978) que es fonamenten, sobretot, en un abundant material de Corea del Nord (República democràtica popular de Corea). Aquest material és el resultat de les expedicions que l'Acadèmia de Ciències de Polònia hi efectuà els anys 1959, 1965 i 1966 i també del llegat, dipositat a l'Institut de Zoologia de Leningrad, provinent especialment d'A.N. Kirichenko. Les dades de Corea del Sud (República de Corea) hi són, així mateix, recopilades, però esdevenen molt més migrades i es refereixen generalment a treballs antics dels pocs autors que tractaren el tema.

En aquesta nota es comenten deu espècies d'heteròpters capturats a Paju, NE de Seül, 12 V 74, per P. Jolivet, dels quals se'n dona la corologia posada al dia i la informació escaient quant al seu encasellament sistemàtic. Tota la bibliografia consultada és en llengües europees.

Fam. Gerridae

Gerris (Gerris) gracilicornis (Horváth).— Una breu però clara descripció d'aquesta espècie s'inclou en el segon volum de la Fauna de l'Índia de DISTANT (1904) en una relativament assequible reimpressió del 1977. També hi ha una clau de les espècies del gènere *Gerris* F. de l'Extrem Orient soviètic i esquemes de la genitèlia de l'espècie ací comentada a VINO-KUROV et al. (1988). És un element conegut del Japó, Orient Llunyà de l'URSS, la Xina, Corea, Formosa, Assam i Sikkim (JOSIFOV & KERZHNER, 1972).

Fam. Lygaeidae

Pachygrontha antennata (Uhler).— Per a la seva identificació hom pot recórrer a les taules de VINO-KUROV et al. (1988) que, d'altra banda, n'ofereixen també un dibuix de conjunt prou fidedigne. Es tracta d'un ligèid la subfamília del qual —Pachygrontinae— no apareix representada a l'Europa occidental. Hom el coneix

del Japó, la Xina, Corea i l'Extrem Orient de la Unió Soviètica (JOSIFOV & KERZHNER, 1978).

Fam. Coreidae

Molipteryx fuliginosa (Uhler).— És un insecte molt corpulent i característic que viu sobre *Quercus*, només al Japó i a Corea (JOSIFOV & KERZHNER, 1978).

Homeocerus dilatatus Horváth.— Uns dibuixos excel·lents d'aquest corèid i de l'anterior, a part del text rus corresponent, es troben dins l'obra de KIRICHENKO (1916). L'espècie ací esmentada ha estat citada del Japó, la Xina, Corea i l'Extrem Orient de l'URSS (JOSIFOV & KERZHNER, 1978; VINOKUROV et al., 1988).

Fam. Pentatomidae

Dolycoris baccarum (Linné).— A Catalunya és un dels heteròpters més freqüents, com sembla ésser-ho també a la península de Corea, per la qual cosa hom pot trobar-ne informació de tota mena en innombrables publicacions hemipterològiques. És un element d'amplia dispersió geogràfica, holopaleàrtic.

Menida violacea Motschulsky.— Amb la clau de gèneres de pentatòmids i la d'espècies del gènere *Menida* Motsch., totes dues referides al Llunyà Orient de l'URSS, hom arriba sense dificultats a la identificació d'aquesta vistosa espècie seguint les taules de VINOKUROV et al. (1988). Es tracta d'una entitat coneguda del Japó, la Xina, Corea i l'est més extrem de la Unió Soviètica (JOSIFOV & KERZHNER, 1978).

Fam. Cydnidae

Macroscytus japonensis Scott.— Per a la determinació de les espècies de l'Extrem Orient asiàtic del gènere *Macroscytus* Fb., així com pel que fa a llur sinonímia, cal tenir en compte l'antic treball de SIGNORET (1881-84) i el recent de JOSIFOV & KERZHNER (1978). L'espècie que es menciona ací és també tractada a les claus de VINOKUROV et al. (1988), ben actuals. Aquest cídrid viu a tot l'orient asiàtic, des de l'URSS fins al nord del Vietnam, comprnent-hi la península coreana i l'arxipèlag japonès (JOSIFOV & KERZHNER, 1978).

Fam. Plataspidae

Coptosoma bifarium Montandon.— Espècie només coneguda de la Xina i de Corea (JOSIFOV & KERZHNER, 1978).

Coptosoma biguttula Motschulsky.— És una entitat que es coneix del Japó, la Xina, inclòs el Tibet, Corea i l'URSS asiàtica oriental (JOSIFOV & KERZHNER, 1978; VINOKUROV et al., 1988).

Coptosoma chinense Signoret?— 1 ♀, per la qual cosa la determinació esdevé temptativa. Viu a l'Orient Llunyà de l'URSS, la Xina i Corea. Les espècies del gènere *Coptosoma* Lap. són nombrosíssimes i sovint cal l'ajut de la genitèlia dels mascles per a llur correcta identificació. Les que viuen a Corea se separen bé, si són mascles, gràcies a les bones il·lustracions dels pigòfors que JOSIFOV & KERZHNER (1978) donen en el seu treball. Així mateix s'obtenen uns bons resultats amb les espècies soviètiques orientals utilitzant les taules de VINOKUROV et al. (1988), que reprodueixen en part el material gràfic de l'anterior. L'estudi de les femelles és encara per fer.

AGRAÏMENTS

L'autor agraeix al Dr. Joaquim Mateu la cessió d'aquest petit però interessant lot d'heteròpters i les deferències de què ha estat objecte al seu despatx del Laboratoire de l'Évolution des Êtres Organisés de Paris.

ABSTRACT

Records of Heteroptera from South Korea.— Records of ten Heteroptera species from South Korea are given just as available biogeographical sources for its identification. Chorology of taxa is up to date. The author emphasizes on the few ready data concerning this country in front these ones very most abundant from North Korea, all compiled in Josifoc & Kerzhner (1972, 1978) basic papers.

Key words: Heteroptera, Faunistics, South Korea.

RESUMEN

Citas de heterópteros de la República de Corea.

Se da una pequeña aportación a la fauna heterop-

terológica coreana, que se suma al contingente básico de JOSIFOV & KERZHNER (1972, 1978), éste apoyado especialmente en el copioso material de Corea del Norte, recolectado en 1959, 1965 y 1966 por los expedicionarios de la Academia de Ciencias de Polonia, pero basado también en el importante legado de A. N. Kirichenko, del Instituto de Zoología de Leningrado. Los datos de Corea del Sur, recopilados asimismo, son muy inferiores y en general se refieren a trabajos antiguos de los escasos autores que trataron este asunto. Por tal motivo se ha considerado interesante comentar diez especies de heterópteros surcoreanos, con su corología e información sistemática puestas al día y, sobre todo, con bibliografía seleccionada asequible redactada en idiomas europeos.

REFERÈNCIES

- DISTANT, W.L., 1904. *The Fauna of British India, including Ceylon and Burma. Rhynchota (Heteroptera)*. II. London, Taylor and Francis. First Reprint edition, 1977: Today & Tomorrow's printers and publishers, 24B/5, Karol Bagh, New Delhi-110005.
- JOSIFOV, M. & KERZHNER, I.M., 1972. Heteroptera aus Korea. I. Teil (*Ochteridae, Gerridae, Saldidae, Nabidae, Anthocoridae, Miridae, Tingidae and Reduviidae*). *Ann. Zool. Warszawa*, 29(6): 147-180.
- 1978. Heteroptera aus Korea. II. Teil (*Aradidae, Berytidae, Lygaeidae, Pyrrhocoridae, Rhopalidae, Alydidae, Coreidae, Urostylidae, Acanthosomatidae, Scutelleridae, Pentatomidae, Cydnidae, Plataspidae*). *Fragm. Faun. Warszawa*, 33(9): 137-196.
- KIRICHENKO, A.N., 1916. *Coreidae: Coreinae. Fauna Rossii i soprodel'nikh stran. Nasekomye poluzhestkokrylye (= Fauna de Rússia i paisos limitrofs. Insectes heteròpters)*, 6(2): 1-395.
- SIGNORET, V., 1881-84. Révision du Groupe des Cydnides de la Famille des Pentatomides. 13 parties. *Ann. Soc. ent. Fr.* 1re partie (1881), tableau des genres: 25-52; 8me partie (1883), genre *Macroscytus* Fieber: 465-484.
- VINOKUROV, N.N., GOLUB, V.B., KANYUKOVA, E.V., KERZHNER, I.M. & TCHERNOVA, G.P., 1988. Opre-delitel' nasekomykh Dal'nego Vostoka SSSR (= Claus per als insectes de l'Orient Llunyà de l'URSS). *Heteroptera. Akad. Nauk SSSR, Leningrad*, 2: 727-930.

Ribes, J., 1989. Citacions d'heteròpters de la República de Corea. *Misc. Zool.*, 13: 189-191.

(*Rebut: 29 X 89*)

Jordi Ribes, Dept. de Biologia Animal (Invertebrats), Fac. de Biologia, Univ. de Barcelona, Avgda. Diagonal 645, 08028 Barcelona, Espanya.

CEROCOSMUS CINEREUS SOLIER, UN CURIOSO ANOBIIDAE (COLEOPTERA) DE LA FAUNA CHILENA

F. ESPAÑOL

El presente insecto fue descrito por SOLIER (1849) bajo el nombre de *Cosmocerus cinereus*, nombre genérico cambiado años después por homónimo (GEMMINGER, 1873) en *Cerocosmus*.

En cuanto a su posición sistemática, en un principio SOLIER (1849) creó para él una nueva familia situada al lado de los típicos anóbidos. Esta opinión fue modificada posteriormente por LACORDAIRE (1857), PHILIPPI (1887) y OLIVIER (1910), por creer todos ellos que podía más bien tratarse de un Drilidae. En esta familia poco tiene, en realidad, que ver como

había ya sospechado SOLIER (1849) y sostenido posteriormente PIC (1912a) al opinar que responde mejor a un anóbido aberrante para el que resultaba justificado su aislamiento en una subfamilia independiente, *Cosmocerinae*, situada entre los Ptilininae y los Xyletininae.

Ya en la mitad del presente siglo CROWSON (1967) abundó en el punto de vista de PIC (1912b) al confirmar, por una parte, su naturaleza de anóbido y al admitir, por otra, que su morfología aberrante, unida a la particular conformación de los tarsos, filiformes y sin huellas de bilobulación en el penúltimo arte-